

Det har nog inte undgått någon att TV4-journalisten Lasse Bengtsson har bytt bana. Han är idag SAKs informationssamordnare i Kabul. Han har avverkat ett otal intervjuer om sitt val. Istället för ännu en intervju med frågor som redan ställts så berättar här Lasse med egna ord om sitt nya arbete och varför han lämnade tv-soffan och flyttade till Kabul.

Lasse, helt enkelt

Månaderna sedan jag bestämde mig har jag om och om igen fått frågan: "Varför"? Varför slutade du på tv – och varför vill du flytta till ett så osäkert land? De som frågar nöjer sig inte riktigt med svaret "därför" så jag ska här försöka utveckla det en smula.

Text: Lasse Bengtsson

Lasse är Svenska Afghanistankommitténs informationssamordnare vid kontoret i Kabul.

Jag slutade på TV4 därför att allt har ett slut. Jag ville sluta medan jag fortfarande hade roligt, kom ihåg hur roligt jag haft under 19 år – och innan någon annan bad mig.

Men framför allt slutade jag för att jag ville göra nytta! En annan slags nytta. Jag ville jobba för en organisation, som jag hade respekt för, som jag visste gjorde bra saker och som jag visste att jag skulle kunna stå upp för helt och fullt. Det blev Svenska Afghanistankommittén – och jag är glad för det!

Jag har nu varit i Afghanistan sedan slutet av september. Det har varit en mycket intensiv tid fylld av nya intryck och lärdomar. Att flytta till Kabul från tryggheten i Sverige är ett stort steg, även för den som rest en del i världen. Det är så mycket som är så helt annorlunda. Det förvärrade säkerhetsläget med ständiga strider runt om i landet, som dagligen skördar alldeles för många nya offer, både civila och militära. Fattigdomen, som gör att barnadödligheten är högst i världen och att läskunnigheten fortfarande är skrämmande låg. Korruptionen, som gör att så mycket av de pengar omvärlden satsar, försvinner i fel

fickor utan att komma befolkningen till del.

Det är lätt att peka på problem. Svårare att försöka göra någonting. Det är därför jag är så glad åt att jobba för Svenska Afghanistankommittén. En organisation med 28 års konkret – och framgångsrik – erfarenhet av arbete med folket. Och nästan alla anställda är afghaner.

"Ja, vi gör nytta"

I alla de intervjuer jag ställt upp på sedan jag började har jag alltså kunnat svara mycket lätt och med stolthet på reportrarernas frågor:

"Ja, vi gör nytta, 92 procent av pengarna kommer fram."

"Nej, vi har väldigt få fall av korruption inom Afghanistankommittén – och nolltolerans om något händer."

"Nej, vi behöver inte militärens hjälp för att jobba. Vi har klarat oss utan i 28 år..."

"Nej, det är inte en massa överbetalda svenskar här nere, 99,7 procent är afghaner – med vanliga löner."

Min positiva bild av Afghanistankommittén har förstärkts under min första tid här. Jag har lärt känna många av de anställda – och sett hur engagerade de är i att göra ett bra jobb. Under en av två årliga *Management Workshops* som hölls i början av oktober här i Kabul, fick jag också se deras kreativitet – och humor! Och jag fick bland mycket annat lära mig mer om aktuella pilotprojekt. Till exempel om utbildning av nomadbarn. Idag kan bara 0,4 procent av nomadflickorna läsa. De första resultaten verkar mycket positiva. Ett annat intressant, nytt projekt handlade om hur kvinnor i avlägsna byar är med och tillverkar byarnas latriner. Nog så revolutionerande!

Så har jag försökt se så mycket som möjligt av vår omfattande verksamhet och av det svindlande vackra och kärva landet...

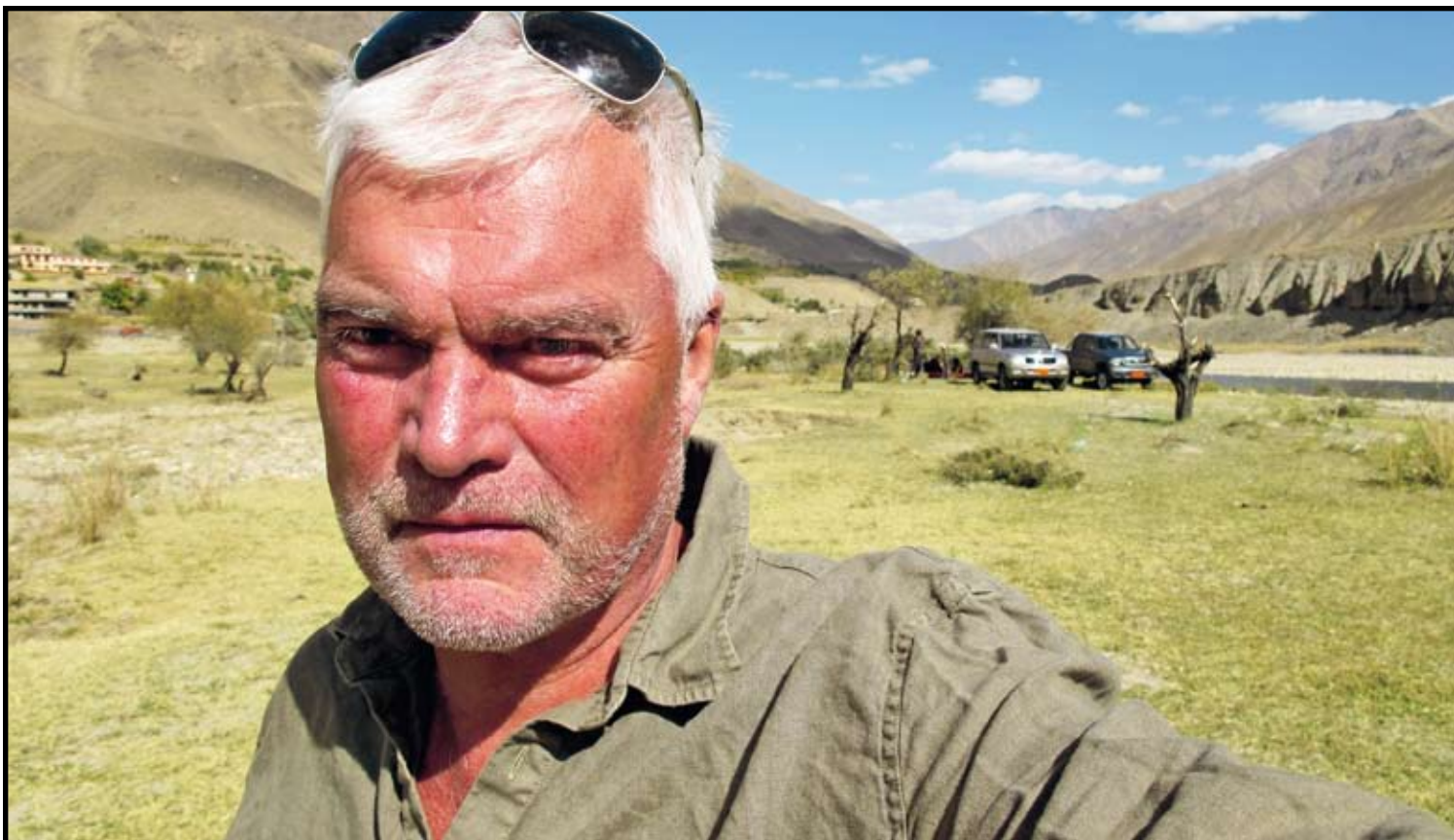
Jag har besökt Maidan Shahr, huvudort i den talibandominerade Wardakprovinsen. Sett sjukhuset, som glädjande nog fått ett nytt kontrakt av hälsoministeriet. Sett uttorkade, utmärklade barn få dropp och omvårdnad. Sett syskon, som hamnat i skottlinjen mellan amerikaner och talibaner få kvalificerad vård och lindring för sina smärtor. Talat med Ghulam Nabi, ansvarig på distriktskontoret, om hur det kommer sig att 14 000 flickor och 10 000 pojkar fortfarande, varje dag, går i våra skolor i Wardak trots att utländsk militär knappt kan röra sig i området.

– Jo, bara för att vi har lokalbefolkningens fulla förtroende.

Jag har också besökt några av våra projekt för funktionsnedsatta i Mazar-e Sharif och Samangan. Sett den tålmodiga och inspirerande undervisningen av barn med hörsel- och synproblem eller mentala funktionsnedsättningar. Barn, som ofta tidigare hölls hemma, men som nu tränas, så att de så småningom kan delta i vanlig undervisning i vanliga skolor. Här lär de sig teckenspråk, att läsa och skriva blindskrift, att knyta skorna och klippa naglarna eller bara leka fritt.

Ett nytt liv öppnade sig

I staden Aybak i Samanganprovinsen, där kamelerna gravitetiskt skrider längs horisonten, träffade jag 20-åriga Abdul Razek, som är blind sedan födseln. När han var liten fanns ingen hjälp att få, men nu har han lärt sig läsa och skriva. Plus att väva för att tjäna egna pengar.

Nyligen anländ till Afghanistan.

– Mina händer säger mig att det är vackert, säger Abdul.

– Utbildningen i teckenspråk gav mig inre ögon – och ett nytt liv som öppnade sig.

I Aybak besökte jag också barnmorskeskolan. 18 elever, unga kvinnor mellan 18 och 25 år utbildas under två år för att kunna genomföra säkra förlossningar. Och på det sättet minska dödligheten både för nyfödda och deras mammor. Läraren Nargis Husseini med fyra egna år som barnmorska i Wardakprovinsen berättade för mig om glädjen med jobbet; om att rädda liv. Men också om påfrestningarna. Om att – ofta långt efter kontorstid – vandra 2-3 timmar ut till en avlägsen by för att förlösa. Inte sällan vintertid med snö och sträng kyla, där det gäller att hålla i alla fall ett rum uppvärmt och med rent, kokat vatten.

– Jag är stolt över att vara barnmorska, sa Nargis Husseini.

Hennes elever, som ofta kommer från byarna, får skriva på ett kontrakt där de förbinder sig att arbeta i de avlägsna områdena i minst fem år.

– En bra barnmorska ska vara ärlig, respektera kvinnan, hela tiden vilja lära sig mer och ställa upp när det gäller, även om timmen är sen, förklarar Nargis Husseini.

Vid SAKS utbildning av barnmorskor i Maidan Shahr, centralort i den oroliga provinsen Wardak.

Under mina första två månader i Afghanistan har jag varje timme på dygnet lärt mig mer än vad jag trodde var möjligt i fullvuxen ålder. Jag har fått ana vad befolkningen i det här landet har att kämpa med. Varje dag.

Jag har också lärt mig att inte ta så mycket för givet, att försöka undvika att klaga – och att vi har det väldigt bra i Sverige. Och därigenom stora möjligheter att sträcka ut en hand till andra. Det kunde vi tänka på lite oftare. •

På konferens i provinsen Bamiyan om våld mot kvinnor.